

Klima- og miljøvennlig byutvikling og god fremkommelighet i mindre byområder - Søknad om tilskuddsmidler

Vestfold fylkeskommune har mottatt invitasjon fra Statens vegvesen til å søke om fireårig tilskudd fra «tilskuddsordningen for klima- og miljøvennlig byutvikling og god fremkommelighet i fem byområder som ikke er omfattet av byvekstavgiftene».

Tønsberg-regionen (Tønsberg og Færder kommuner) med behandling av bypakke i Stortinget i juni 2025 er ett av byområdene som kan søke om tilskudd. På vegne av byområdet søker Vestfold fylkeskommune om 70,4 mill. kr ekskl. mva. for perioden 2026-2029 til finansiering av 15 prosjekter som skal bidra til økt gåing, sykling og bruk av kollektivtransport.

Styringsgruppa behandlet søknaden i september 2025, og søknaden er også forankret i vedtak hos partene i oktober 2025.

Bypakke Tønsberg-regionen

Bypakke Tønsberg-regionen ble vedtatt av Stortinget 3. juni 2025. Bypakka omfatter prosjekter på fylkesvei og kommunal vei i kommunene Færder og Tønsberg, og skal bidra til å gjøre transportsystemet i Tønsberg-regionen mer miljøvennlig, robust og effektivt. Bypakka skal finansiere ny fastlandsforbindelse til Færder, flere større gang-, sykkel-, kollektiv- og trafikk sikkerhetsprosjekter, samt en rekke programområdetiltak.

Gjennom disse prosjektene skal bypakka bidra til bedre samfunnssikkerhet, god tilgjengelighet for alle trafikanter-grupper, nullvekst i personbiltransport, framkommelighet for næringstransport, og bedre trafikk sikkerhet og bymiljø.

Prosjekter i tråd med kriteriene for tilskudd og mål for bypakka

Vestfold fylkeskommune, Tønsberg kommune og Færder kommune har samarbeidet om prioritering av prosjekter det søkes tilskudd til. Det har vært en forutsetning at prosjektene som velges, skal gi god måloppnåelse i forhold til tilskuddsordningens formål, og at de er i tråd med målene i bypakken. Det er også lagt vekt på at prosjektene i størst mulig grad må være avklart når det gjelder regulering, løsningsvalg og eiendomsforhold, slik at det er trygghet for gjennomføring i fireårsperioden.

Det er valgt å søke om nye prosjekter i tillegg til de som ligger i prosjektporteføljen, samt delfinansiering av noen av delstrekningene i porteføljen.

Prosjektene det søkes om midler til ligger for en stor del i og nært sentrum eller i utpekte områdesentre med nærhet til skole, idrettsanlegg ol, der andelen korte reiser er høy og det ligger godt til rette for økt gåing, sykling og bruk av kollektivtransport. Prosjekter det søkes tiltaksmidler til er:

- Punkttiltak på viktige akser for myke trafikanter hvor det er behov for sikring i kryss eller gangfelt.
- Utbedring av eksisterende anlegg der det er behov for løsninger som er i tråd med dagens standarder for gange- og sykkelanlegg.
- Etablering av «missing links» og fortau på strekninger hvor det mangler tilbud for gående og syklende.
- Mindre tiltak som skilting, oppmerking og generell standardheving for å bedre forholdene for myke trafikanter.

Prosjektene det søkes tilskuddsmidler til

Totalt er det prioritert 7 kommunale prosjekter i Tønsberg, ett kommunalt prosjekt i Færder og 7 fylkeskommunale prosjekt lokalisert i begge kommuner. I tabellen fremgår det, i prioritert rekkefølge, hvilke prosjekter det søkes om for perioden 2026-2029. Det er gitt en kort beskrivelse av hvert prosjekt. Det vises også til vedlagte prosjektark.

Tabell 1: Kort beskrivelse av prosjekter det søkes tilskudd til i prioritert rekkefølge

	Vegeier	Prosjekt	Beskrivelse	Kostnad mill. kr (ekskl. mva.)
1	Vestfold fylkes- kommune	Fv. 3098 Amundrødveien – Niels Werrings vei til Fugleveien	Etablering av 280 meter fortau på strekningen Kjernåsveien – Fugleveien, etablere 6 fartshumper mellom Niels Werringsvei og Kjernåsveien og utbedre en busslomme (sydgående trafikk). Ferdig regulert.	7,1
2	Vestfold fylkes- kommune	Stenmalveien; Midtløkken holdeplass.	Dagens busslomme i Stenmalen ved Tinghuset bygges om til kantstopp. Dagens gang- og sykkelvei bygges om til adskilte anlegg for gående og syklende (mange myke trafikanter på strekningen). Tre gangfelt	8,0

			oppgraderes. Delvis regulert, reguleringsendring iverksatt.	
3	Tønsberg kommune	Tønsberg sentrum -fortau fra Stenmalen til Burmastien	2027: Etablering av fortau/snarveien mellom Stenmalen (kantstopp) og Burmastien (Tønsberg stasjon). Delvis regulert, reguleringsendring iverksatt.	2,0
4	Vestfold fylkes-kommune og Færder kommune	Kryssopprydding langs fv. 308 Kirkeveien og fv. 309 Smidsrødveien	Prosjektet omfatter gjennomgang av strekningene og gjennomføre mindre tiltak for å stramme opp og gjøre forholdene for myke trafikanter ryddigere og mer oversiktlige. Tiltakene gjennomføres innenfor gjeldende reguleringsplaner.	2,0
5	Vestfold fylkes-kommune	Fv. 325 Stenmalen, kryss Grevinneveien	Oppgradering og utbedring av sikt i viktig gangfelt. Intensivbelysning. Gjennomsiktig rekkverk over jernbanebru. Tiltaket krever ikke regulering.	2,0
6	Vestfold fylkes-kommune	Fv. 3122 Slagenveien, kryss Dietrichs vei	Intensivbelysning – skolevei. Tiltaket krever ikke regulering.	0,7
7	Færder kommune	Ulvøveien - fortau	Prosjektering og etablering av 400 meter fortau i Ulvøveien. Strekningen ligger i nærtilknytning til flere viktige målpunkt samt er skolevei. Prosjektet omfatter resterende 2/3 av Ulvøveien som ikke har tilrettelegging for myke trafikanter. Tiltaket gjennomføres innenfor gjeldende reguleringsplan.	6,0
8	Tønsberg kommune	Lokalsenter Vear – ombygging av Steinbruddveien	2026: Steinbruddveien er hovedakse for skolebarn som bor nord i skolekretsen. Behov for mer trafiksikker kobling	4,0

			mellom Steinbruddveien og Vear barneskole. 2029: Det er gjennom kommunalt planprogram/VPOR vedtatt at nordre del av Steinbruddveien skal utformes som gatetun. Det søkes midler til å opparbeide deler av stekket (140 meter). 2026: 1 mill. kr 2029: 3 mill. kr	
9	Tønsberg kommune	Tønsberg ytre sentrum - Tilrettelegging for myke trafikanter Solvang	Enveisregulering og etablering av sykkelfelt i Wergelands vei og Severin Kjærs vei, samt ombygging av deler av Gyldenløves gate med sykkelfelt og fortau.	4,6
10	Tønsberg kommune	Tønsberg ytre sentrum - tilrettelegging for myke trafikanter Træleborg	2026: Sykkelfelt i Svend Foyns gate og Tjøllinggaten	0,5
11	Tønsberg kommune	Tønsberg ytre sentrum - tilrettelegging for myke trafikanter Træleborg	2028: Ombygging av Træleborgveien mellom Stoltenbergs gate og Kjærlighetsstien	2,5
12	Tønsberg kommune	Tønsberg ytre sentrum - Tilrettelegging for myke trafikanter Solvang	Ombygging av delstrekk av Severin Kjærs vei til enveiskjørt gate med sykkelfelt og bredere fortau med nedsenket kant	4,0
13	Vestfold fylkeskommune	Områdesenter Sem – etablering av fortau og kantstopp i Andebu veien	Opparbeidelse av fortau og kantstopp for buss i Andebu veien, fortauet er regulert og kantstopp kan integreres i dette. Utbedre krevende kryssing på Sem med kobling skole og idrett (fv. 312). Tiltaket er regulert.	8,0

14	Tønsberg kommune	Hovedakse sykkel sør – strekningen mellom Wilh. Wilhelmsens vei og Træleborgveien	2028: Tilrettelegging for gående og syklende i det gamle havnesporet, i forlengelsen av Vestfoldgaten.	4,0
15	Vestfold fylkes-kommune	Fv. 3088 – Tenvikveien	Strekningen har ikke tilrettelegging for myke trafikanter og ligger i et tett befolket område hvor tilretteleggingen vil kunne bidra til økt bruk av gange og sykkel. Ferdig regulert i 2018.	15,0

Politisk behandling av søknaden

Søknaden ble behandlet av bypakkas politiske styringsgruppe i september 2025, hos formannskapet i Færder 29. oktober, formannskapet i Tønsberg 27. oktober, og i fylkesutvalget 28. oktober.

Tiltaks- og finansieringsplan for prosjektene det søkes tilskudd til

Det er utarbeidet en tiltaksplan for prosjektene det søkes tilskudd til, og som viser forventet investeringskostnad for hvert prosjekt og år. Tiltaksplanen er basert på kostnadsestimat som de tre prosjekteierne har utarbeidet, vurderinger av prosjektenes modenhet, og kapasitet i prosjektorganisasjonene. Totalt søkes det om 70,4 mill. kr eks. mva. over fireårsperioden 2026-2029.

Tabell 2: Tiltaksplan for prosjekter det søkes tilskudd til, med forventede, årlige kostnader i fireårsperioden. Beløp i mill. 2025-kr.

Vegeier	Prosjekt	2026	2027	2028	2029	SUM
Vestfold fylkes-kommune	Fv. 3089 Amundrødveien – Niels Werringsvei til Fugleveien	7,1				7,1
	Stenmalveien; Midtløkken holdeplass		8,0			8,0
	Kryssoppyrdding fv. 308 Kirkeveien og fv. 309 Smidsrødveien			2,0		2,0
	Fv. 325 Stenmalen , kryss Grevinneveien			2,0		2,0
	Fv. 3122 Slagenveien , kryss Dietrichs vei	0,7				0,7
	Områdesenter Sem – etablering av fortau og kantstopp i Andebuveien				8,0	8,0
	Fv. 3088 Tenvikveien			15,0		15,0
Tønsberg kommune	Tønsberg sentrum - Fortau/gangakse fra Stenmalen til Burmastien (100 m)		2,0			2,0
	Lokalsenter Vear –Steinbruddveien ombygges til gatetun i nord og gs-vei mot Vear skole i sør	1,0			3,0	4,0
	Tønsberg ytre sentrum - tilrettelegging for myke trafikanter Solvang	4,6				4,6
	Tønsberg ytre sentrum -tilrettelegging for myke trafikanter Træleborg	0,5				0,5
	Tønsberg ytre sentrum -tilrettelegging for myke trafikanter Træleborg			2,5		2,5
	Tønsberg ytre sentrum - tilrettelegging for myke trafikanter Solvang				4,0	4,0
	Hovedakse sykkel sør - Vestfoldgaten mellom Wilh. Wilhelmsens vei og Træleborgveien			4,0		4,0
Færder kommune	Ulvøveien - fortau		6,0			6,0
SUM eks. mva		13,9	16,0	25,5	15,0	70,4

Partene i Bypakke Tønsberg-regionen har valgt søke om støtte til prosjekter med en samlet investeringskostnad høyere enn 40 mill. kr. Det lokale behovet for å styrke satsingen på kollektivtransport, sykling og gange er stort, og fylkeskommunen viser til retningslinjene for ordningen, der det oppgis å være «rom for søke om større beløp».

Lokalt har en gjennom den nye bypakka tatt på seg en betydelig oppgave med gjennomføring av bompengerekkreving og lokal egenandel til prosjektf finansiering. I den sammenheng vil det ha god signaleffekt at det også kommer statlige bidrag i bypakka.

De fleste av prosjektene det søkes tilskudd til, er på søknads-tidspunktet ikke en del av bypakkens programområde-tiltak, og har ingen annen vedtatt finansiering. Statlige tilskudd vil derfor i sin helhet komme i tillegg til midler fra lokale myndigheter, og det søkes om fullfinansiering av prosjektene.

Prosjektene «Fv. Amundrødveien – Niels Werrings vei til Fugleveien», «Stenmalveien; Midtløkken holdeplass» og «Lokalsenter Vear – ombygging av Steinbruddveien i sør og nord» inngår i programområdetiltak på kommunal og fylkeskommunal vei hvor flere av prosjektene ikke er fullfinansiert gjennom bypakken. Et statlig bidrag til disse prosjektene vil bidra til mer helhetlige løsninger og bidra til bedre måloppnåelse totalt sett for bypakka.

Når tilsagnet foreligger, vil partene i bypakka vurdere hvilket handlingsrom tilsagnet gir. Dersom det eventuelt skulle skje at ikke alle prosjektene lar seg fullfinansiere med statlige tilskudd, må partene vurdere om det skal kuttes enkeltprosjekter, om det er mulig å redusere noen i omfang, eller om det er aktuelt å (del-)finansiere noen med programområde-midler fra bypakken. Statens vegvesen har gitt uttrykk for at det vil være anledning til en slik «portefølje-forvaltning» av tilskuddsprosjektene. Fylkeskommunen vil rapportere til Statens vegvesen om eventuell revidering av tiltaks- og finansieringsplanen som angitt i retningslinjene.

Oppnåelse av nullvekstmålet i byområdet Tønsberg-regionen

Det er flere lokale grep, både i bypakken og blant partenes øvrige virkemidler, som kan bidra til at nullvekst opprettholdes.

- Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA), vedtatt i 2019, legger føringer for en arealutvikling ved å legge til rette for vekst innenfor bærekraftige rammer i regionen.
- Kommunene jobber med arealplaner og områdeutvikling tett på knutepunkt og sentrumsområder som bygger opp under en bærekraftig arealpolitikk (utvikling av knutepunkt Tønsberg, regulering områdesenter Teie, områdeutvikling Kaldnes Vest og styrking av lokalsentre i Tønsberg er noen pågående prosjekter).

- Kommunenes trafikksikkerhetsplaner bygger opp under målene i bypakka, med satsing på tiltak for gående, syklende og bedre trafikksikkerhet for myke trafikanter.
- Dobbeltspor til Tønsberg står klar i 2025 og bypakka planlegger en ny gateterminal for buss i tilknytning til stasjonsområdet. Den samlede satsingen på kollektivtrafikk i regionen vil gjøre det attraktivt og enkelt å velge miljøvennlige alternativer. Det jobbes også med å utvikle det digitale grensesnittet, slik at man kan finne og bestille kollektivtrafikk og delt mikromobilitet med utgangspunkt i fylkets regionale reiseapp.
- Tønsberg kommunes mobilitetsplan peker på et bredt sett med virkemidler for å øke andelen miljøvennlige reiser hvor parkeringspolitikk, bedre tilrettelegging for gående og syklende og satsing på delt mobilitet er eksempler tiltak det jobbes med.

Satsing på helhetlig virkemiddelbruk

Målene om miljøvennlig og effektivt transportsystem forutsetter bruk av et bredt spekter av virkemidler som infrastrukturtiltak, arealbruk, parkeringspolitikk, kommunikasjon og teknologi (som vist i tabell under) for å lykkes.

- Positive og mer restriktive tiltak sammen gir best effekt.
- Arealutviklingen er et viktig premiss for å skape gode byer og må virke sammen med transportpolitikken over tid. Tabellen under viser eksempler på tiltak som må virke sammen.

Tiltak	Infrastruktur-tiltak	Driftstiltak	Attraktiv by	Bildempende tiltak	Kommunikasjon	Ny teknologi
Eksempler	Bygging av vei, gang og sykkelanlegg og tiltak som fremme bussens fremkommelighet	God drift av anlegg for gående, syklende og buss	Konsentrert arealutvikling og tiltak som bidrar til et attraktivt bymiljø	Bompenger, parkeringspolitikk, trafikkstyrende tiltak	Informasjon og holdnings-skapende arbeid	Delingsmobilitet, sensorteknologi, autonomi